

سازمان نظام مهندسی ساختمان
(شورای مرکزی)

پیش نویس

اصلاح قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

مصوب ۱۳۷۴

جمع بندی توسط

سازمان نظام مهندسی ساختمان

جهت ارائه به کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی

اردیبهشت ۱۴۰۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیش نویس

اصلاح قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴

جمع بندی توسط سازمان نظام مهندسی ساختمان

جهت ارائه به کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی

اردیبهشت ماه ۱۴۰۱

سازمان نظام مهندسی ساختمان
(شورای مرکزی)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

در سال ۱۳۵۲ قانونی به نام قانون نظام معماری و ساختمان در مجلس ملی به تصویب رسید که به علت کمبود تعداد مهندسان و عدم وجود مصالح ساختمانی استاندارد اجرائی نشد. این قانون پس از بازنگری در سال ۱۳۵۶ مجدداً به تصویب رسید که مهم‌ترین ویژگی آن تشکیل سازمان نظام مهندسان معمار و شهرساز و سازمان نظام مهندسان ساختمان و تأسیسات بود. اما به دلیل هم‌زمانی آن با وقوع انقلاب اسلامی تنها در استان تهران این دو سازمان تشکیل شد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی با رشد شهرنشینی و تحول در ایجاد ساخت مسکن با تصمیم دولت، همان قانون سال ۱۳۵۶ به اجرا درآمد. از این رو، در سال ۱۳۷۰ در برخی استان‌های کشور که به تعداد کافی مهندس وجود داشت، این قانون اجرائی و سازمان نظام مهندسان معمار و شهرساز و سازمان نظام مهندسان ساختمان و تأسیسات تشکیل شد.

در ادامه، قانون آزمایشی و جدیدی در مورخ ۱۳۷۱/۰۳/۲۶ به نام قانون نظام‌مهندسی ساختمان در مجلس شورای اسلامی تصویب شد که در آن دو سازمان مذکور به یک سازمان به نام «سازمان نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان» تبدیل گردید و در سال ۱۳۷۳ انتخابات دوره‌ی آزمایشی بر این اساس برگزار شد. در اسفندماه ۱۳۷۴ قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان به شکل فعلی به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید به طوری که تمامی ارکان سازمان در آن پیش‌بینی گردید.

با افزایش روز افزون ساخت‌وساز به ویژه در کلان‌شهرها و اقتضائات امروز، موضوع بازنگری در قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان بیش از پیش ضروری به نظر می‌رسد. در همین راستا، در دوره‌ی پنجم شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان پیشنهاد اصلاح موادی از قانون مطرح شد و پس از تأیید در کمیسیون عمران، در سال ۱۳۹۱ در صحن علنی مجلس به تصویب نرسید. پس از آن، بازنگری قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان در دوره‌ی دهم مجلس شورای اسلامی در دستور کار کمیسیون عمران قرار گرفت و مقرر شد دولت لایحه‌ی اصلاحیه را ارائه کند، اما این امر نیز تا پایان مجلس دهم محقق نگردید. به دنبال آن، در دوره‌ی یازدهم مجلس شورای اسلامی، اصلاح قانون توسط کمیسیون عمران و مرکز پژوهش‌های مجلس در قالب یک طرح ارائه شد. همچنین وزارت راه و شهرسازی نیز پیشنهادات خود را در قالب لایحه‌ی اصلاحی به مجلس شورای اسلامی ارائه نمود.

هم‌زمان نیز سازمان نظام‌مهندسی ساختمان طی جلسات متعدد با حضور اعضای شورای مرکزی، اعضای کمیسیون‌ها، گروه‌های تخصصی، رؤسای سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان‌ها، مشاوران سازمان و با اخذ نظر از اعضای هیئت‌مدیره و اعضای سازمان استان‌ها با دستور کار پیشنهاد این سازمان در خصوص اصلاح قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان به واکاوی نقایص موجود در این قانون پرداخته و پیش‌نویس نهائی قانون مذکور شامل ۴۱ ماده و ۳۱ تبصره طی نامه‌ی شماره‌ی ۴۴۱۸۶/ش م در مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۵ به کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی ارسال و جهت استحضار اعضای معزز سازمان در این کتابچه ارائه می‌گردد.

حمزه شکیب

سرپرست سازمان نظام‌مهندسی ساختمان

اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۱

تاریخ: ۱۴۰۱/۱۲/۰۹
شماره: ۲۵۸/۴۳۴۶
پیوست: دارد

رئیس محترم سازمان نظام مهندسی ساختمان استان (کلیه استانها)

موضوع: پیش نویس قانون جدید نظام مهندسی و کنترل ساختمان

سلام علیکم،

احتراماً، پیرو نامه شماره ۴۳۳۶۳/ش مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲ و با عنایت به جلسه با رؤسای محترم استانها درخصوص پیش نویس قانون جدید نظام مهندسی و کنترل ساختمان دو مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۹ بدینوسیله به پیوست پیش نویس آذرمه مرکز پژوهش های مجلس، ارائه می گردد. خواهشمند است دستور فرمایید نقطه نظرات اصلاحی و پیشنهادات آن استان را حداکثر تا مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۶ به این سازمان ارسال نمایند.

و من... التوفیق
محمد شکیب
سرپرست سازمان نظام مهندسی ساختمان

فهرست مطالب

صفحه	موضوع
۱۳	فصل اول: کلیات، اهداف و صلاحیت حرفه‌ای
	ماده ۱- تعاریف
	ماده ۲- اهداف قانون
	ماده ۳- سازمان نظام مهندسی ساختمان
	ماده ۴- صلاحیت حرفه‌ای
۲۱	فصل دوم: تشکیلات، ارکان، وظایف و اختیارات سازمان
	ماده ۵ - ارکان سازمان و سازمان استان
	ماده ۶ - سازمان استان
	ماده ۷ - بررسی عضویت
	ماده ۸ - محل سازمان استان
	ماده ۹ - مجمع عمومی سازمان استان
	ماده ۱۰- هیئت مدیره استان
	ماده ۱۱- شرایط عضویت در هیئت مدیره استان، بازرسان سازمان و سازمان استان و ...
	ماده ۱۲- تعداد اعضای هیئت مدیره استان
	ماده ۱۳- هیئت اجرایی و هیئت نظارت انتخابات سازمان استان
	ماده ۱۴- هیئت رئیسه استان
	ماده ۱۵- اهم وظایف و اختیارات هیئت مدیره
	ماده ۱۶- گروه‌های تخصصی سازمان و سازمان استان
	ماده ۱۷- شورای انتظامی سازمان استان
	ماده ۱۸- بازرسی سازمان و سازمان استان
	ماده ۱۹- هیئت عمومی
	ماده ۲۰- شورای مرکزی

- ماده ۲۱- اهم وظایف و اختیارات شورای مرکزی
- ماده ۲۲- هیئت‌رئیس‌هی شورای مرکزی
- ماده ۲۳- مسئولیت و نمایندگی سازمان
- ماده ۲۴- شورای انتظامی مرکزی
- ماده ۲۵- دوره‌ی کارآموزی
- ماده ۲۶- نظارت بر عملکرد سازمان استان
- ماده ۲۷- ارجاع امور کارشناسی

فصل سوم: امور صنوف ساختمانی ۵۲

- ماده ۲۸- نظام مسئولیت حرفه‌ای و تضمین کیفیت
- ماده ۲۹- آئین‌نامه‌ی نظام صنفی

فصل چهارم: مقررات فنی و کنترل ساختمان ۵۶

- ماده ۳۰- مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان
- ماده ۳۱- ناظر و سازنده
- ماده ۳۲- سامانه‌ها
- ماده ۳۳- مقررات ملی ساختمان و کیفیت فناوری‌های ساخت
- ماده ۳۴- اجرای مقررات ملی ساختمان
- ماده ۳۵- نظارت عالی
- ماده ۳۶- موارد منع قانون

فصل پنجم: آزمون، آموزش و ترویج ۶۷

- ماده ۳۷- آزمون، آموزش و ترویج

فصل ششم: سایر ۶۸

- ماده ۳۸- هزینه‌های سازمان و سازمان‌های استان
- ماده ۳۹- تأمین مالی برای اهداف ترویجی
- ماده ۴۰- نظام فنی و اجرائی
- ماده ۴۱- تهیه‌ی آئین‌نامه‌ی اجرائی

پیش نویس

اصلاح قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴

جمع بندی توسط سازمان نظام مهندسی ساختمان

فصل اول: کلیات ، اهداف و صلاحیت حرفه‌ای

□ ماده‌ی ۱- تعاریف

۱-۱- نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان: مجموعه‌ی قانون، مقررات و آئین‌نامه‌ها و ساختارهای تشکیلاتی که در جهت رسیدن به اهداف منظور در این قانون تدوین و به مورد اجرا گذاشته می‌شود.

۱-۲- اشخاص حقیقی: به کلیه‌ی افراد دارای مدرک کارشناسی در رشته‌های موضوع این قانون اطلاق می‌شود.

۱-۳- اشخاص حقوقی: به انواع شرکت‌هایی اطلاق می‌شود که طبق قانون تجارت به ثبت رسیده‌اند و فعالیت آن‌ها مرتبط با رشته‌های موضوع این قانون می‌باشد و بر اساس آئین‌نامه‌ی اجرائی این قانون احراز صلاحیت شده‌اند.

۱-۴- رشته‌های هفت‌گانه‌ی اصلی: رشته‌های معماری، شهرسازی، عمران، ترافیک، نقشه‌برداری، برق و مکانیک.

۵-۱- صلاحیت حرفه‌ای: پروانه‌ی صلاحیت حرفه‌ای اشخاص حقیقی و حقوقی دارنده‌ی

شرایط مقرر در موضوع ماده‌ی (۴) این قانون.

۶-۱- حرفه‌مند: اشخاص حقیقی و حقوقی دارای پروانه‌ی صلاحیت حرفه‌ای در رشته‌های

هفت‌گانه‌ی موضوع این قانون.

۷-۱- رشته‌های مرتبط: رشته‌هایی که مستقیماً از نظر شرح دروس، جزء رشته‌های

هفت‌گانه به حساب نمی‌آیند و ارزیابی آن‌ها براساس ماده‌ی (۶) این قانون تعیین می‌شود.

۸-۱- سازمان نظام‌مهندسی ساختمان: ساختاری است که مطابق ماده‌ی (۳) این قانون

تشکیل می‌شود.

۹-۱- کنترل ساختمان: مجموعه اقدامات اداری و اجرائی که به منظور کسب اطمینان از

انطباق عملیات ساختمانی با مقررات ملی ساختمان انجام می‌شود.

۱۰-۱- ضوابط شهرسازی: مجموعه قوانین و مقررات حاکم بر طرح‌های مصوب توسعه و

عمران شهری و مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران.

۱۱-۱- کارنامه‌ی حرفه‌مندی: پرونده‌ی (الکترونیکی) مشتمل بر سوابق مرتبط با فعالیت

حرفه‌ای هر حرفه‌مند که توسط سازمان تهیه می‌شود.

۱۲-۱- طراح: شخص حقیقی یا حقوقی حرفه‌مند تهیه‌کننده‌ی نقشه‌ها و مشخصات فنی ساختمان بر اساس شرح خدمات مهندسان رشته‌های هفت‌گانه‌ی ساختمان، در حدود صلاحیت مندرج در پروانه‌ی حرفه‌مندی می‌باشد.

۱۳-۱- سازنده: شخص حقیقی یا حقوقی حرفه‌مند که وظیفه‌ی اجرای کل یا اجزای ساختمان را برعهده دارد که مطابق ماده‌ی (۴) این قانون احراز صلاحیت شده باشد.

۱۴-۱- نقشه‌ی چون ساخت: نقشه‌ای است که حین اجرای مراحل مختلف پروژه‌های ساختمانی و بر اساس آنچه ساخته شده است در موضوعات معماری، سازه و تأسیسات توسط سازنده تهیه و توسط ناظر مربوطه تأیید می‌شود و برای نگهداری و تعمیرات ساختمان قابل استناد است.

۱۵-۱- ناظر: ناظر شخص حقیقی یا حقوقی حرفه‌مند است که بر اجرای صحیح عملیات ساختمانی در حیطه‌ی صلاحیت مندرج در پروانه‌ی مذکور و شرایط این قانون نظارت می‌نماید. عملیات اجرائی تمامی ساختمان‌های موضوع این قانون، باید تحت نظارت ناظر انجام پذیرد.

۱۶-۱- نگهداشت ساختمان: مجموعه‌ی اقداماتی که برای اطمینان از بقای شرایط

بهره‌دهی در دوران بهره‌برداری ساختمان لازم است.

۱-۱۷- مدیر ساختمان: شخصی که وظیفه‌ی اداره و نگهداشت ساختمان را به عهده دارد.

۱-۱۸- ذی‌نفع ساختمان: حسب مورد مالک، متولی، بهره‌بردار یا دستگاه دولتی دارای

اختیار دخل و تصرف در ساختمان.

۱-۱۹- بازرس نگهداشت ساختمان: اشخاص حقیقی و حقوقی حرفه‌مند که بر اساس

قرارداد منعقد با مدیر ساختمان، مسئولیت بازرسی از ساختمان را بر عهده دارد.

۱-۲۰- بازرسی نگهداشت ساختمان: عبارت‌اند از مجموعه‌ی اقدامات در بررسی اسناد و

مدارک فنی، مشاهده، اندازه‌گیری، برداشت اندازه‌ها، درخواست آزمایش و ارزیابی جهت

استمرار شرایط بهره‌برداری و ارسال گزارش مغایرت به مرجع صدور پروانه و کنترل

ساختمان.

۱-۲۱- گواهی انطباق نگهداشت: به گواهی اطلاق می‌شود که از سوی سازمان استان

وفق گزارش بازرس نگهداشت ساختمان، مبنی بر رعایت مقررات مربوط به تعمیر،

نگهداری و مراقبت از ساختمان مبنی بر رعایت ضوابط شهرسازی و معماری، مقررات ملی

ساختمان و استانداردهای ملی در نگهداشت ساختمان صادر می‌شود.

۱-۲۲- گزارش مغایرت: به گواهی اطلاق می‌شود که از سوی مرجع صدور پروانه و کنترل

ساختمان وفق گزارش بازرس نگهداشت ساختمان صادر می‌شود و حاوی فقدان رعایت

ضوابط شهرسازی و معماری، مقررات ملی ساختمان و استانداردهای ملی یا اصول مهندسی

شامل ضرورت اعمال تعمیرات یا تغییرات در بهره‌برداری ساختمان می‌باشد.

۱-۲۳- شناسنامه‌ی فنی و ملکی: سندی است شامل اطلاعات ملکی، عمومی و فنی

بخش‌های آشکار و پوشیده‌ی اجزای ساختمان که باید بر اساس نقشه‌های چون ساخت،

توسط سازنده تهیه گردد و به امضای تمامی اشخاص حرفه‌مند عهده‌دار خدمات مهندسی

ساختمان رسیده باشد. سازمان استان مسئول صدور شناسنامه‌ی فنی و ملکی می‌باشد.

۱-۲۴- صاحب‌کار: مالک یا نماینده‌ی قانونی وی که درخواست صدور پروانه‌ی ساختمان

را دارد و طرف قرارداد با مهندسان ارائه‌دهنده‌ی خدمات مهندسی می‌باشد.

۱-۲۵- تعارض منافع: تکفل هم‌زمان اموری که زمینه و موجبات نمایندگی یا قبول منافع

متعارض را فراهم آورد.

□ ماده‌ی ۲- اهداف قانون

۲-۱- ارتقای کیفیت ارائه‌ی خدمات مهندسی و نظارت بر حسن اجرای این خدمات در

رعایت مقررات ملی ساختمان.

۲-۲- ارتقای دانش فنی کلیه‌ی اعضای سازمان.

۳-۲- الزام به اجرا، کنترل و رعایت مقررات ملی ساختمان.

۴-۲- آموزش، پژوهش و ترویج مقررات ملی ساختمان و رشد آگاهی عمومی نسبت به آن.

۵-۲- تقویت و توسعه‌ی فرهنگ و ارزش‌های اسلامی و ایرانی در معماری و شهرسازی.

۶-۲- تنسيق امور مربوط به مشاغل و حرفه‌های فنی و مهندسی در بخش‌های ساختمان،

تأسیسات و شهرسازی.

۷-۲- جلب مشارکت حرفه‌ای مهندسان، صاحبان حرفه‌ها و صنوف ساختمانی در تهیه و

اجرای طرح‌های توسعه‌ی کشور.

۸-۲- فراهم‌ساختن زمینه‌ی همکاری فی‌مابین وزارت راه و شهرسازی، سازمان‌های

نظام‌مهندسی ساختمان، شهرداری‌ها و مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان، سازمان

برنامه و بودجه‌ی کشور، صنوف ساختمان در بخش‌های نظارت و کنترل ساختمان.

۹-۲- تهیه و تنظیم مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی.

۱۰-۲- وضع مقررات ملی ساختمان با لحاظ شرایط اقلیمی متفاوت در نقاط مختلف کشور.

□ ماده‌ی ۳- سازمان نظام‌مهندسی ساختمان

برای تحقق اهداف این قانون در سطح کشور، «سازمان نظام‌مهندسی ساختمان کشور» که

از این پس به اختصار «سازمان» خوانده می‌شود و در هر استان «سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان» که از این پس به اختصار «سازمان استان» نامیده می‌شود، طبق شرایط این قانون و آئین‌نامه‌ی اجرائی آن، تأسیس می‌شود. سازمان‌های یاد شده، حرفه‌ای، غیرانتفاعی و غیردولتی می‌باشند.

□ ماده‌ی ۴- صلاحیت حرفه‌ای

۴-۱- فعالیت حرفه‌ای اشخاص حقیقی یا حقوقی در کشور در بخش‌های ساختمان، تأسیسات و شهرسازی در امور طراحی، محاسبه، اجرا، نظارت، بازرسی و کنترل، خدمات سنجش و آزمایشگاهی، تعمیر و نگهداری، بهسازی، بازسازی، مقاوم‌سازی، تخریب و گودبرداری، آموزش و سایر امور فنی و تخصصی مرتبط با این قانون، مستلزم داشتن پروانه‌ی صلاحیت حرفه‌ای است. این صلاحیت در مورد اشخاص حقیقی و حقوقی از طریق پروانه‌ی صلاحیت حرفه‌ای و در مورد کاردان‌های فنی و معماران تجربی از طریق پروانه‌ی اشتغال به کار کاردانی یا تجربی و در مورد کارگران ماهر از طریق پروانه‌ی مهارت فنی احراز می‌شود. مداخله‌ی اشخاص خارج از حدود صلاحیت حرفه‌ای در انجام وظایف و ارائه‌ی خدمات مهندسی موضوع این قانون تخلف محسوب می‌گردد و متخلفان حسب مورد به محکومیت انتظامی محکوم خواهند شد.

۲-۴- مرجع تشخیص و صدور پروانه‌ی صلاحیت حرفه‌ای اشخاص حقیقی و حقوقی، کاردان‌های فنی و تجربی وزارت راه و شهرسازی و مرجع تشخیص و صدور پروانه‌ی مهارت فنی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌باشد.

۳-۴- شرایط صدور پروانه‌ی صلاحیت حرفه‌ای اشخاص حقیقی از کمترین پایه و میزان سابقه‌ی کار مفید برای ارتقای آن و ترتیب تمدید، ابطال، تغییر مدارک و هزینه‌های مربوطه، حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال دارندگان آن‌ها در آئین‌نامه‌ی اجرایی این قانون تعیین می‌گردد.

۴-۴- حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال اشخاص حقیقی و حقوقی به طور مشترک توسط وزارت راه و شهرسازی و سازمان تعیین می‌گردد.

۵-۴- کلیه‌ی اشخاص حقیقی و حقوقی غیرایرانی مجاز به انجام خدمات موضوع این قانون باید پروانه‌ی صلاحیت حرفه‌ای موقت دریافت دارند.

۶-۴- ظرفیت مجاز به کار اشخاص حقیقی شاغل تمام‌وقت در کلیه‌ی نهادها و سازمان‌های دولتی، غیردولتی و اشخاص حقیقی امتیاز آور در نظام فنی و اجرایی کشور، دارای محدودیت در ظرفیت اشتغال به کار حرفه‌ای و نوع خدمات مهندسی، مبتنی بر آئین‌نامه‌ی اجرایی این

قانون می‌باشد.

۴-۷- تمام اشخاص حقیقی و حقوقی که طبق مقررات قبلی پروانه‌ی اشتغال به کار مهندسی دارند، تا پایان اعتبار آن مجاز به فعالیت بوده و پس از آن باید پروانه‌ی صلاحیت حرفه‌ای خود را طبق شرایط این قانون تطبیق و تمدید نمایند.

فصل دوم: تشکیلات، ارکان، وظایف و اختیارات سازمان و سازمان استان

□ ماده‌ی ۵ - ارکان سازمان و سازمان استان

۵-۱- سازمان دارای ۶ رکن شامل هیئت‌عمومی، شورای مرکزی سازمان، رئیس سازمان، هر یک از سازمان استان‌ها، شورای انتظامی مرکزی و بازرسان می‌باشد.

۵-۲- هر سازمان استان دارای ۴ رکن شامل مجمع عمومی، هیئت‌مدیره، شورای انتظامی استان و بازرسان استان است.

۵-۳- هیچ فردی نمی‌تواند علاوه بر عضویت در هیئت‌عمومی و مجمع عمومی هم‌زمان در بیش از یک رکن از ارکان سازمان یا سازمان استان عضو شود.

تبصره: رئیس سازمان از این بند مستثنی می‌باشد.

□ ماده‌ی ۶ - سازمان استان

۶-۱- سازمان استان متشکل از اعضای حقیقی آن استان که دارای حداقل مدرک کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های هفت‌گانه‌ی اصلی می‌باشند، تشکیل می‌شود.

تبصره‌ی ۱- حدود صلاحیت حرفه‌ای دارندگان مدارک تحصیلی رشته‌های مرتبط کارشناسی و بالاتر دانشگاهی و انطباق عناوین و رشته‌های جدید که محتوای علمی و آموزشی آن بیش از ۷۰ درصد محتوای دروس تخصصی در ارتباط با رشته‌های هفت‌گانه‌ی اصلی است، توسط کمیسیونی متشکل از نمایندگان وزیر راه و شهرسازی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و رئیس سازمان تعیین می‌شود که خدمات طراحی، نظارت، اجرا، نگهداری، کنترل، آموزش، مطالعات آزمایشگاهی ارائه کنند. این خدمات نباید از حیث حجم، اهمیت و میزان تأثیر هم‌تراز خدمات رشته‌های اصلی هفت‌گانه باشد.

۶-۲- چنانچه شخصی دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ناپیوسته در رشته‌های مرتبط باشد، صرفاً در صورتی که دارای مدرک کاردانی در یکی از رشته‌های هفت‌گانه‌ی اصلی و یا زیر شاخه‌های رشته‌های هفت‌گانه‌ی اصلی باشد به شرط اخذ مجوز از کمیسیون مندرج در تبصره‌ی (۱) ماده‌ی (۶) این قانون و با رعایت بند (۴-۷) ماده‌ی (۴) این قانون مجاز به عضویت در سازمان استان می‌باشند.

۳-۶- چنانچه شخصی دارای مدرک کارشناسی ارشد ناپیوسته از رشته‌های هفت‌گانه‌ی اصلی باشد و دارای مدرک کارشناسی در رشته‌های مرتبط باشد، به شرط اخذ مجوز از کمیسیون مندرج در تبصره‌ی (۱) ماده‌ی (۶) این قانون، مجاز به عضویت در سازمان استان می‌باشد.

۴-۶- عضو سازمان نظام‌مهندسی هر استان برای انتفاع از مفاد این قانون، باید متولد آن استان بوده یا حداقل ۶ ماه ممتد پیش از تاریخ تسلیم درخواست عضویت، در آن استان مقیم باشد. هر عضو حرفه‌مند نمی‌تواند به صورت هم‌زمان در بیش از یک سازمان استان عضویت داشته باشد.

تبصره‌ی ۲- کلیه‌ی دارندگان پروانه‌ی اشتغال به کار مهندسی که قبلاً پروانه‌ی اشتغال خود را در چهارچوب ضوابط و مقررات قانونی وقت دریافت نموده‌اند، همچنان عضو سازمان بوده و از کلیه‌ی حقوق و مزایای این قانون بهره‌مند می‌باشند.

□ ماده‌ی ۷- بررسی عضویت

سازمان استان بر اساس شرایط مندرج در مواد (۴) و (۶) این قانون، با بررسی مدارک اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی عضویت، نسبت به قبول عضویت یا رد آن‌ها اقدام می‌نماید.

□ ماده ۸ - محل سازمان استان

محل استقرار دائم دفتر مرکزی سازمان استان و هیئت‌مدیره در مرکز استان می‌باشد. سازمان استان مکلف است خدمات خود را حداکثر ظرف مدت ۶ ماه از ابلاغ این قانون در شهرستان‌ها از طریق سامانه‌های الکترونیکی مندرج در ماده ۳۲) این قانون ارائه نماید.

تبصره: با تصویب هیئت‌مدیره استان، دفاتر نمایندگی در شهرهای استان می‌تواند دایر گردد تا انجام تمام یا بخشی از وظایف مستمر سازمان به جز خدمات مبتنی بر بستر الکترونیک انجام گیرد. رئیس دفتر نمایندگی هر شهرستان از بین اعضای ساکن در آن شهرستان بر اساس آدرس سکونت مندرج در پروانه صلاحیت حرفه‌ای، انتخاب می‌گردد. جزئیات این تبصره در آئین‌نامه‌ی اجرایی این قانون تعیین می‌گردد.

□ ماده ۹ - مجمع عمومی سازمان استان

۹-۱- مجمع عمومی سازمان استان از اجتماع اشخاص حقیقی حرفه‌مند تشکیل می‌گردد که وظایف آن به شرح زیر است:

الف- انتخاب اعضای هیئت‌مدیره استان، بازرسان استان از طریق برگزاری انتخابات

مطابق آئین‌نامه‌ی اجرایی این قانون.

ب- استماع گزارش عملکرد سالیانه‌ی هیئت‌مدیره و اعلام نظر نسبت به آن.

ج- بررسی و تصویب برنامه‌ی پیشنهادی سالانه‌ی هیئت‌مدیره.

د - بررسی و تصویب ترازنامه‌ی سالانه‌ی سازمان استان و بودجه‌ی پیشنهادی هیئت‌مدیره.

ه- تعیین و تصویب حق ورودیه و حق عضویت سالانه‌ی اعضا، حق‌الجلسه، پاداش و

هرگونه پرداخت به اعضای ارکان سازمان استان بر اساس پیشنهاد هیئت‌مدیره.

و- استماع اظهارنظر بازرسان استان در مورد عملکرد هیئت‌مدیره و تصمیم‌گیری در مورد

آن.

ز- بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به سایر اموری که طبق قوانین و آئین‌نامه‌های مربوط به

عهده‌ی سازمان استان و در صلاحیت مجمع عمومی می‌باشد.

۹-۲- جلسات مجمع عمومی به طور عادی، سالی یک‌بار و به طور فوق‌العاده که در مجمع

عمومی در اجلاس عادی تعیین می‌شود یا به درخواست بیش از دو سوم اعضای اصلی

هیئت‌مدیره یا با درخواست بازرسان و یا به درخواست حداقل ۲۰ درصد از اعضای حرفه‌مند

سازمان استان و با دعوت رئیس سازمان استان از طریق فراخوان عمومی به صورت حضور

فیزیکی یا حضور مجازی تشکیل می‌شود. رسمیت‌یافتن مجمع عمومی در مرتبه‌ی اول دعوت، با حضور بیش از نصف اعضا و با عدم به‌حد نصاب رسیدن، در مرحله‌ی دوم با حضور هر تعداد از اعضا احراز می‌شود. هیئت‌مدیره ملزم به دعوت از نماینده‌ی اداره‌ی کل راه و شهرسازی استان برای شرکت در جلسات مجمع عمومی عادی و فوق‌العاده می‌باشد.

تبصره: با تصویب هیئت‌مدیره‌ی سازمان استان، نمایندگان اشخاص حقوقی عضو سازمان می‌توانند به عنوان ناظر در جلسات مجمع عمومی بدون حق رأی حضور یابند.

□ ماده‌ی ۱۰- هیئت‌مدیره‌ی استان

۱-۱۰- سازمان استان دارای هیئت‌مدیره‌هایی خواهد بود که از بین اعضای حقیقی حرفه‌مند داوطلب واجد شرایط در ماده‌ی (۱۱) این قانون برای یک دوره‌ی ۴ ساله توسط مجمع عمومی انتخاب خواهند شد و انتخاب مجدد آن‌ها بلامانع است.

۱۰-۲- هیئت‌مدیره‌ی سازمان استان نماینده‌ی آن سازمان و عهده‌دار اداره‌ی امور سازمان استان است. هیئت‌مدیره‌ی استان نمی‌تواند اختیارات مربوط به خود را به رئیس سازمان استان و یا هر عضو دیگری تفویض نماید.

□ **ماده‌ی ۱۱- شرایط عضویت در هیئت‌مدیره‌ی استان، بازرسان سازمان و سازمان استان، شورای انتظامی استان و مرکزی و هیئت‌اجرائی استان**

شرایط انتخاب‌شوندگان به شرح زیر می‌باشد:

۱۱-۱- تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران.

۱۱-۲- ارائه‌ی گواهی‌های عدم اعتیاد و سوء پیشینه.

۱۱-۳- نداشتن پیشینه‌ی کیفری و عدم وابستگی به گروه‌های غیرقانونی.

۱۱-۴- نداشتن محکومیت انتظامی قطعی درجه‌ی ۳ یا بالاتر از ۵ سال قبل تا زمان

داوطلبی.

۱۱-۵- صدور گواهی‌های تأیید استعمال از مراجع چهارگانه.

تبصره‌ی ۱- مراجع چهارگانه عبارت‌اند از: اداره‌ی کل اطلاعات استان، اداره‌ی کل

دادگستری استان، نیروی انتظامی استان و شورای انتظامی استان.

۱۱-۶- داشتن حداقل یک سال سابقه‌ی عضویت در سازمان همان استان، قبل از تقاضای

داوطلبی.

۱۱-۷- دارا بودن مدرک حداقل کارشناسی در یکی از رشته‌های هفت‌گانه‌ی اصلی و با

صلاحیت پایه‌ی یک یا بالاتر در رشته‌ی خود.

۱۱-۸- عدم تعارض منافع در قبول مسئولیت با اشتغال موضوع این قانون.

تبصره‌ی ۲- مصادیق تعارض منافع در آئین‌نامه‌ی اجرایی این قانون تعیین می‌گردد.

تبصره‌ی ۳- داشتن شرایط فوق در تمام دوره‌ی مسئولیت الزامی است و در صورت

نقض هر یک از شرایط فوق توسط عضو، موجب سلب مسئولیت وی و کلیه‌ی سمت‌هایی که به اعتبار این مسئولیت احراز کرده، خواهد بود.

تبصره‌ی ۴- عضویت افراد شاغل در وزارت راه و شهرسازی، ادارات کل راه و

شهرسازی، سازمان استان‌ها، وزارت کشور، شهرداری‌ها و مراجع صدور پروانه و کنترل

ساختمان به عنوان عضو هیئت‌مدیره‌ی استان، بازرسان سازمان و سازمان استان، شورای

انتظامی استان و مرکزی و عضو هیئت‌اجرائی استان ممنوع می‌باشد.

□ ماده‌ی ۱۲- تعداد اعضای هیئت‌مدیره‌ی سازمان استان

تعداد اعضای اصلی هیئت‌مدیره‌ی سازمان هر استان از ۷ الی ۱۷ نفر متناسب با تعداد

اعضای دارای پروانه‌ی صلاحیت حرفه‌ای سازمان استان به تفکیک رشته‌های هفت‌گانه‌ی

اصلی و یک نفر عضو علی‌البدل در هر رشته می‌باشد.

تبصره‌ی ۱- شیوه‌ی تعیین تعداد و ترکیب اعضای هیئت‌مدیره‌ی سازمان استان در آئین‌نامه‌ی اجرائی این قانون تعیین می‌گردد.

□ ماده‌ی ۱۳- هیئت اجرائی و هیئت نظارت انتخابات سازمان استان

۱۳-۱- اعضای هیئت اجرائی انتخابات در هر استان متشکل از ۳ نفر عضو سازمان استان بوده که به میزان ۳ برابر توسط هیئت‌مدیره‌ی استان انتخاب و به شورای مرکزی سازمان، جهت تعیین و صدور احکام اعضای نهائی هیئت اجرائی استان، معرفی می‌گردند.

۱۳-۲- محل دبیرخانه‌ی هیئت اجرائی به صورت مستقل توسط سازمان استان در اختیار هیئت اجرائی قرار می‌گیرد. تأمین امکانات، تجهیزات و هزینه‌ی برگزاری انتخابات بر عهده‌ی سازمان استان است. اعضای هیئت‌های اجرائی و نظارت استان نمی‌توانند هم‌زمان داوطلب انتخابات باشند.

۱۳-۳- اعضای هیئت نظارت بر انتخابات استان متشکل از یک نفر نماینده از طرف رئیس کل دادگستری استان، یک نفر نماینده از اداره‌ی کل راه و شهرسازی، یک نفر نماینده از استانداری می‌باشد.

تبصره‌ی ۱- احکام اعضای هیئت نظارت بر انتخابات استان توسط مدیر کل راه و

شهرسازی استان صادر می‌گردد.

۱۳-۴- هیئت نظارت مرکزی بر انتخابات شامل یک نفر نماینده از طرف وزیر راه و شهرسازی، یک نفر نماینده از طرف رئیس قوه قضائیه و یک نفر نماینده کمیسیون

عمران مجلس شورای اسلامی می‌باشد.

تبصره ۲- احکام اعضای هیئت نظارت مرکزی بر انتخابات استان‌ها توسط وزیر

راه و شهرسازی صادر می‌گردد.

۱۳-۵- هیئت اجرائی انتخابات مکلف است صلاحیت داوطلبان را از مراجع چهارگانه

استعلام و بر اساس نظر آنان اقدام نماید. مراجع مذکور مکلفاند حداکثر ظرف مدت ۳۰

روز پاسخ استعلام‌های مربوط را به صورت مکتوب و محرمانه به هیئت اجرائی ارسال نمایند.

عدم پاسخگویی در مهلت مقرر، مانع ادامه‌ی رسیدگی و اعلام نظر هیئت اجرائی نخواهد

بود.

۱۳-۶- اهم فعالیت هیئت اجرائی استان، هیئت نظارت استان، هیئت نظارت مرکزی و

اختیارات آن‌ها در آئین‌نامه‌ی اجرائی این قانون تعیین می‌گردد.

□ ماده‌ی ۱۴- هیئت‌رئیسه‌ی سازمان استان

۱-۱۴- هیئت‌مدیره‌ی استان در اولین جلسه از بین خود یک هیئت‌رئیسه شامل یک رئیس، یک نائب‌رئیس، یک دبیر برای مدت دو سال انتخاب می‌کند و انتخاب مجدد آن‌ها بلامانع است و رئیس هیئت‌مدیره رئیس سازمان استان می‌باشد.

۲-۱۴- هیئت‌رئیسه در اولین جلسه‌ی خود یک نفر را از بین اعضای هیئت‌مدیره‌ی استان به عنوان خزانه‌دار برای مدت ۲ سال تعیین و برای تصویب به هیئت‌مدیره معرفی می‌نماید.

۳-۱۴- اهم وظایف رئیس سازمان استان و هیئت‌رئیسه‌ی سازمان استان بر اساس آئین‌نامه‌ی اجرائی این قانون تعیین می‌گردد.

۴-۱۴- رئیس سازمان استان مسئول اجرای تصمیمات هیئت‌مدیره بوده و مسئولیت اجرائی و نمایندگی آن سازمان در مراجع استانی با وی می‌باشد.

□ ماده‌ی ۱۵- اهم وظایف و اختیارات هیئت‌مدیره به شرح زیر است:

۱-۱۵- برنامه‌ریزی و اقدام در جهت تقویت و توسعه‌ی فرهنگ و ارزش‌های ایرانی-اسلامی در معماری و شهرسازی.

۲-۱۵- برنامه‌ریزی به منظور رشد و اعتلای حرفه‌های مهندسی ساختمان و مشاغل مرتبط

با آن.

۱۵-۳- ارتقای مستمر دانش فنی و کیفیت کار شاغلان در بخش‌های ساختمان، تأسیسات و شهرسازی از طریق ایجاد پایگاه‌های علمی، فنی، آموزش و انتشارات.

۱۵-۴- همکاری با مراجع مسئول در امور کنترل ساختمان از قبیل اجرای دقیق و صحیح مقررات ملی ساختمان و ضوابط طرح‌های جامع و تفصیلی و هادی شهرها توسط اعضای سازمان.

۱۵-۵- نظارت بر حسن انجام خدمات مهندسی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی عضو سازمان در امور محوله و در طرح‌ها و فعالیت‌های غیردولتی در حوزه‌ی استان و تعقیب متخلفان از طریق مراجع قانونی ذی‌صلاح.

۱۵-۶- تهیه‌ی کارنامه‌ی صلاحیت حرفه‌ای اعضا و مشارکت در امر ارزشیابی و تعیین صلاحیت و ظرفیت اشتغال به کار حرفه‌مندان در امور فنی مربوط به فعالیت‌های حوزه‌های مشمول این قانون.

۱۵-۷- دفاع از حقوق اجتماعی و حیثیت حرفه‌ای اعضا و تشویق و حمایت از فعالیت‌های با ارزش و برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی و معرفی طرح‌های ارزشمند مرتبط با

فعالیت سازمان.

۱۵-۸- تنظیم روابط بین صاحبان حرفه‌های مهندسی ساختمان، کارفرمایان و تدبیر امور برای کارکرد بهتر سامانه‌های اطلاعات صاحبان صلاحیت و جلوگیری از مداخله‌ی اشخاص فاقد صلاحیت در امور فنی و حرفه‌ای.

۱۵-۹- ترویج اخلاق حرفه‌ای و اصول صحیح مهندسی ساختمان، تأسیسات، معماری و شهرسازی و همکاری با وزارت راه و شهرسازی در زمینه‌ی تدوین، ترویج و نظارت عالیّه بر حسن اجرای مقررات ملی ساختمان، استانداردها و معیارها از طریق شورای مرکزی.

۱۵-۱۰- ارائه‌ی خدمات کارشناسی فنی به مراجع قضائی و قبول داورى در اختلافاتی که دارای ماهیت فنی است.

۱۵-۱۱- همکاری با مراجع استان در هنگام بروز سوانح و بلایای طبیعی و معرفی نماینده‌ی هیئت‌مدیره جهت عضویت در کمیته‌ی مدیریت بحران استان.

۱۵-۱۲- پیشنهاد برنامه و بودجه و تنظیم ترازنامه‌ی سالانه‌ی سازمان استان و ارائه‌ی آن به مجمع عمومی.

۱۵-۱۳- معرفی نماینده‌ی هیئت‌مدیره‌ی سازمان استان جهت عضویت در کمیسیون حل

اختلاف مالیاتی در رسیدگی و تشخیص مالیات خدمات مهندسی اعضای سازمان استان.

۱۴-۱۵- معرفی نماینده هیئت‌مدیره سازمان استان جهت عضویت در کمیسیون ماده‌ی

(۵) قانون تأسیس شورای عالی معماری و شهرسازی.

۱۵-۱۵- معرفی نماینده هیئت‌مدیره جهت عضویت در شورای فنی استان.

۱۶-۱۵- تهیه و تنظیم مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی در استان و پیشنهاد به وزارت

راه و شهرسازی از طریق شورای مرکزی.

۱۷-۱۵- بررسی و شناخت کمبودها، نیازها و نارسائی‌های حوزه‌ی رشته‌های موضوع این

قانون در حوزه‌ی فعالیت و ارائه‌ی پیشنهادهای اصلاحی و راه‌حل‌های کاربردی در این

زمینه‌ها جهت برنامه‌ریزی و ارائه‌ی آن به شورای مرکزی.

۱۸-۱۵- پیشنهاد توسعه‌ی خدمات مهندسی و تهیه و بازنگری شرح وظایف خدمات

مهندسی.

۱۹-۱۵- همکاری با مراجع استانی و جلب مشارکت حرفه‌ای اعضا در طرح‌های عمرانی،

تأسیسات، شهرسازی و توسعه‌ی کشور در محدوده‌ی استان.

۲۰-۱۵- انتخاب مشاور یا مشاوران سازمان حسب درخواست رئیس سازمان استان.

- ۱۵-۲۱- صدور شناسنامه‌ی فنی و ملک‌ی.
- ۱۵-۲۲- کنترل بیمه‌ی مسؤلیت اعضای حرفه‌مند و بیمه‌ی تضمین کیفیت ساختمان.
- ۱۵-۲۳- برنامه‌ریزی جهت ارجاع مناسب و عادلانه‌ی خدمات مهندسی به اعضای حرفه‌مند
وفق حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال آنان.
- ۱۵-۲۴- اجرای ابلاغیه‌های رئیس سازمان و نظام‌نامه‌های مصوب هیئت عمومی سازمان
و فراهم‌ساختن زمینه‌های مناسب برای انجام نظارت شورای مرکزی بر عملکرد هیئت‌مدیره.
- ۱۵-۲۵- همکاری با شورای مرکزی در خصوص برگزاری آزمون‌های ورود به حرفه.
- ۱۵-۲۶- دایر نمودن دفاتر نمایندگی در شهرستان‌ها و شهرهای استان.
- ۱۵-۲۷- پیشنهاد حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال خدمات مهندسی برای اشخاص حقیقی
و حقوقی به شورای مرکزی.
- ۱۵-۲۸- برنامه‌ریزی جهت توسعه‌ی خدمات رفاهی به اعضای سازمان.
- ۱۵-۲۹- پیشنهاد تشکیل هرگونه تشکل و صنف، در راستای اجرای ماده‌ی (۲۹) این قانون،
به شورای مرکزی.
- ۱۵-۳۰- ارائه‌ی گزارش عملکرد استان موضوع این قانون با تناوب هر ۶ ماه یک‌بار به

شورای مرکزی.

تبصره: هرگونه ترک فعل توسط اعضای هیئت‌مدیره‌ی استان از تکالیف قانونی مرتبط

تخلف محسوب شده و مشمول مجازات‌های انتظامی می‌باشد.

□ ماده‌ی ۱۶- گروه‌های تخصصی سازمان و سازمان استان

به منظور گسترش همکاری‌های حرفه‌ای، جلب مشارکت اعضا و کارشناسی دقیق‌تر مسائل

ویژه‌ی هر یک از رشته‌های هفت‌گانه‌ی اصلی، گروه‌های تخصصی مهندسان هر رشته،

متشکل از منتخبان اعضای آن رشته در سازمان و سازمان استان تشکیل می‌شود. برای

عضویت در گروه تخصصی، دارابودن پروانه‌ی صلاحیت حرفه‌ای حداقل پایه‌ی یک در

همان رشته الزامی است. هر گروه تخصصی دارای یک هیئت‌رئیس‌هی ۵ نفره است. فرایند

انتخابات، وظایف و نحوه‌ی ارتباط آن با ارکان سازمان، سازمان استان و شیوه‌ی مدیریت

گروه‌های تخصصی و هیئت‌رئیس‌هی مربوطه در آئین‌نامه‌ی اجرایی این قانون تعیین

می‌گردد.

□ ماده‌ی ۱۷- شورای انتظامی سازمان استان

۱۷-۱- هر سازمان استان دارای یک شورای انتظامی می‌باشد که متناسب با تعداد اعضای

آن استان است، این شورا دارای حداکثر ۳ شعبه‌ی انتظامی خواهد بود. هر شعبه متشکل از حقوقدان معرفی‌شده از سوی رئیس کل دادگستری استان و ۲ نفر دیگر اعضای خوشنام سازمان و دارای شرایط ماده‌ی (۱۱) قانون می‌باشد که یکی از آن‌ها توسط هیئت‌مدیره‌ی استان و دیگری توسط اداره‌ی کل راه و شهرسازی استان برای یک دوره‌ی ۴ ساله با حکم رئیس شورای مرکزی منصوب می‌شوند. شورای انتظامی استان دارای دایره‌ی تحقیق متناسب با تعداد شعب خواهد بود. ترکیب، شرح وظایف و نحوه‌ی تعیین صلاحیت دایره‌ی تحقیق در آئین‌نامه‌ی اجرائی این قانون تعیین می‌گردد. عضو شورای انتظامی استان و دایره‌ی تحقیق باید دارای اطلاعات حقوقی لازم باشند.

تبصره‌ی ۱- اعضای شعبه‌ی یک، یک نفر از بین خود را به به عنوان دبیر شعبه تعیین می‌کنند و دبیر شعبه‌ی یک، رئیس شورای انتظامی سازمان استان محسوب می‌شود.

۱۷-۲- هر شعبه‌ی شورای انتظامی استان با حضور ۳ نفر از اعضا رسمیت یافته و آرای انتظامی به صورت بدوی با ۲ رأی موافق اعضا صادر می‌شود. چگونگی رسیدگی به شکایات و طرز تعقیب متخلفان مطابق آئین دادرسی انتظامی حرفه‌مندان ساختمان خواهد بود که به پیشنهاد شورای مرکزی به تصویب وزارت راه و شهرسازی خواهد رسید. مسئولیت‌ها،

ضمانت‌های اجرائی، نظام‌های پاسخگویی و جبران خسارات متناسب با زبان، تخلف و سلب

صلاحیت‌های این قانون ملاک تصمیم‌گیری و رأی صادره خواهد بود.

۱۷-۳- رسیدگی بدوی به شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی در خصوص تخلفات حرفه‌ای،

انضباطی و انتظامی مهندسان به عهده‌ی شعب یاد شده است.

۱۷-۴- رأی بدوی صادره در شورای انتظامی استان در صورت اعتراض هر یک از طرفین

دعوی قابل ارجاع و رسیدگی در شورای انتظامی مرکزی خواهد بود.

تبصره‌ی ۲ - رسیدگی تخلفات در شورای انتظامی نافی تشکیل پرونده و پیگیری

قضائی برای تخلف رخ داده، در مراجع ذی‌صلاح نمی‌باشد.

۱۷-۵- مراجع قضائی برای رسیدگی به شکایات و دعاوی مطروح علیه اعضای سازمان

استان که منشاء آن‌ها امور حرفه‌ای باشد، بنا به درخواست هر یک از طرفین دعوی یا

خوانده می‌توانند نظر کارشناسی سازمان استان محل را نیز خواستار شوند. هیئت‌مدیره مکلف

است حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ وصول استعلام، نظر خود را به طور کتبی اعلام نماید

و در صورت عدم اعلام نظر مراجع مربوط می‌توانند رأساً به کار رسیدگی ادامه دهند،

همچنین در سایر دعاوی که موضوع آن‌ها مرتبط با مفاد این قانون باشد محاکم قضائی

می‌توانند جهت انجام کارشناسی نیز از سازمان استان محل، خواستار معرفی یک کارشناس یا هیئت کارشناسی خیره و واجد شرایط شوند. هیئت‌مدیره‌ی سازمان مکلف است حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز نسبت به معرفی کارشناس یا کارشناسان صلاحیت‌دار در رشته‌ی مربوط به ماهیت دعوی اقدام نماید. در مواردی که به لحاظ ماهیت کار نیاز به وقت بیشتر باشد، هیئت‌مدیره می‌تواند با ذکر دلیل از مراجع قضائی ذی‌ربط استمهال نماید.

□ ماده‌ی ۱۸- بازرس سازمان و سازمان استان

۱-۱۸- سازمان دارای یک بازرس اصلی و یک بازرس علی‌البدل بوده که دارای شرایط ماده‌ی (۱۱) قانون می‌باشند و توسط هیئت عمومی برای مدت ۴ سال انتخاب می‌شوند.

۲-۱۸- هر سازمان استان دارای ۳ بازرس اصلی و یک علی‌البدل بوده که دارای شرایط ماده‌ی (۱۱) قانون می‌باشند و توسط مجمع عمومی برای مدت ۴ سال انتخاب می‌شوند.

تبصره: احکام بازرسان سازمان استان توسط رئیس شورای مرکزی و احکام بازرس سازمان توسط وزیر راه و شهرسازی صادر می‌گردد.

۳-۱۸- بازرسان موظف به بررسی کلیه‌ی آمار، اطلاعات، اسناد و مدارک مالی سازمان و سازمان استان می‌باشند، بدون اینکه در عملیات اجرایی دخالت کنند و یا موجب وقفه در

عملیات اجرائی سازمان استان شوند.

۱۸-۴- بازرسان سازمان و سازمان استان موظفاند در چارچوب قانون و آئین‌نامه‌ی اجرائی آن و آئین‌نامه‌ی مالی آن سازمان به هرگونه عملکرد، حساب‌ها و ترازنامه‌ی سازمان و سازمان استان رسیدگی و گزارش‌های لازم را از طریق مؤسسات حسابرسی رسمی ذی‌صلاح برای ارائه به مجمع عمومی و یا هیئت عمومی تهیه نمایند. بازرسان موظفاند تمامی وظایف و اختیاراتی را که به موجب قوانین جاری به عهده‌ی آن‌ها می‌باشد، به درستی انجام دهند.

۱۸-۵- بازرسان سازمان و سازمان استان در صورت لزوم می‌توانند در جلسات شورای مرکزی و هیئت‌مدیره‌ی استان شرکت نمایند.

□ ماده‌ی ۱۹- هیئت عمومی

به منظور هماهنگی در امور سازمان‌های استان هیئت عمومی سازمان نظام‌مهندسی ساختمان کشور که از این پس به اختصار «هیئت عمومی» خوانده می‌شود، از کلیه‌ی اعضای اصلی هیئت‌مدیره‌ی سازمان‌های استان تشکیل می‌شود. جلسات عادی هیئت عمومی سالی یک‌بار با حضور وزیر راه و شهرسازی یا نماینده‌ی وی تشکیل می‌شود.

جلسات عادی هیئت عمومی با دعوت رئیس شورای مرکزی و جلسات فوق‌العاده‌ی هیئت عمومی یا با دعوت وزیر راه و شهرسازی یا بنا به تصمیم آخرین جلسه‌ی عادی آن هیئت و یا با تقاضای بیش از دو سوم اعضای شورای مرکزی با دعوت رئیس شورای مرکزی به صورت حضور فیزیکی یا حضور مجازی تشکیل خواهد شد.

وظایف و اختیارات هیئت عمومی به شرح زیر است:

الف) برگزاری انتخابات به منظور انتخاب افراد واجد شرایط عضویت در شورای مرکزی در هر رشته (با قید اصلی و علی‌البدل) برای معرفی به وزیر راه و شهرسازی به منظور صدور احکام آن‌ها.

ب) برگزاری انتخابات به منظور انتخاب افراد واجد شرایط به عنوان بازرس اصلی و علی‌البدل سازمان.

ج) برگزاری انتخابات به منظور انتخاب افراد واجد شرایط به عنوان اعضای شورای انتظامی مرکزی.

د) استماع گزارش سالیانه‌ی شورای مرکزی و اظهارنظر در این خصوص.

ه) استماع گزارش بازرسان سازمان و اظهارنظر نسبت به آن.

و) بررسی و تصویب برنامه و بودجه‌ی پیشنهادی سالانه‌ی سازمان.

ز) بررسی و اتخاذ تصمیم در خصوص ترازنامه‌ی سالانه‌ی سازمان.

ح) تصویب خط‌مشی‌های عمومی پیشنهادی شورای مرکزی.

ط) حصول اطلاع از فعالیت‌ها، وضعیت و مشکلات سازمان‌های استان و ارائه‌ی طریق به آن‌ها.

ی) بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به سایر اموری که طبق قوانین و آئین‌نامه‌های مربوطه بر عهده‌ی سازمان و در صلاحیت و حدود اختیارات هیئت عمومی می‌باشد.

□ ماده‌ی ۲۰- شورای مرکزی

شورای مرکزی متشکل از ۳۱ نفر عضو اصلی و ۷ نفر عضو علی‌البدل با ترکیب رشته‌های یادشده در آئین‌نامه‌ی اجرائی است که از بین اعضای اصلی هیئت‌مدیره‌ی سازمان‌های استان از طریق برگزاری انتخابات توسط هیئت عمومی برای یک دوره‌ی ۴ ساله انتخاب می‌شوند. اعتبارنامه‌ی اعضای اصلی توسط وزیر راه و شهرسازی صادر می‌گردد.

تبصره: سابقه‌ی حداقل یک دوره‌ی حضور در ادوار گذشته به عنوان عضو اصلی

هیئت‌مدیره‌ی استان جهت عضویت در شورای مرکزی الزامی می‌باشد.

□ ماده‌ی ۲۱- اهم وظایف و اختیارات شورای مرکزی

۱-۲۱- برنامه‌ریزی و فراهم‌آوردن زمینه‌ی اجرای اهداف این قانون با جلب مشارکت سازمان استان‌ها.

۲-۲۱- بررسی مسائل مشترک سازمان‌های استان و تعیین خط مشی‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و درازمدت و ابلاغ آن‌ها.

۳-۲۱- ایجاد زمینه‌های مناسب برای انجام وظایف ارکان سازمان از طریق مذاکره و مشاوره با مراجع ملی و محلی در امور برنامه‌ریزی، مدیریت، اجرا و فراگیر کردن قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان.

۴-۲۱- حل و فصل اختلافات بین ارکان داخلی سازمان استان یا بین سازمان استان‌ها با یکدیگر یا بین اعضای سازمان استان با ارکان سازمان خود از طریق داوری و بر اساس نظام‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد شورای مرکزی و به تصویب هیئت عمومی رسیده باشد.

۵-۲۱- نظارت بر عملکرد سازمان استان‌ها و اصلاح خط‌مشی آن سازمان‌ها با ابلاغ دستورالعمل‌های لازم.

۶-۲۱- همکاری با مراکز تحقیقاتی، علمی، آموزشی و ارائه‌ی مشورت‌های لازم در زمینه‌ی

تهیه‌ی مواد درسی و محتوای آموزش علوم و فنون مهندسی در سطوح مختلف به وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

۲۱-۷- همکاری با وزارت راه و شهرسازی و سایر دستگاه‌های اجرائی در زمینه‌ی تدوین و بازنگری معیارها، شیوه‌نامه‌ها، نظامات فنی، اصول و قواعد فنی و مقررات ملی ساختمان و ترویج و کنترل اجرای آن و همکاری در تهیه‌ی فرم همسان شناسنامه‌ی فنی و ملکی ساختمان‌ها.

۲۱-۸- همکاری با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در زمینه‌ی ارتقای سطح مهارت کارگران ماهر شاغل در بخش‌های ساختمانی، شهرسازی و تعیین استاندارد مهارت و کنترل آن.

۲۱-۹- جمع‌آوری کمک‌های داخلی و بین‌المللی جهت کمک به دستگاه‌های مسئول در امر امداد و نجات در زمان وقوع حوادث غیرمترقبه و معرفی نماینده‌ی شورای مرکزی جهت عضویت در کمیته‌ی بحران کشور.

۲۱-۱۰- برگزاری آزمون‌های تخصصی و ورود به حرفه‌ی مهندسان، کاردان‌ها و آموزش‌های تکمیلی برای به‌هنگام نگاهداشتن دانش فنی و همچنین شناسائی و تدارک

فرصت‌های کارآموزی و معرفی به دانشگاه‌ها با مشارکت سازمان استان‌ها.

۲۱-۱۱- حمایت اجتماعی از اعضای سازمان‌های استان و دفاع از حیثیت و حقوق حقه‌ی

آن‌ها و همچنین دفاع از حقوق متقابل جامعه به عنوان دریافت‌کننده‌ی خدمات مهندسی در

بخش‌های ساختمان، تأسیسات، شهرسازی و برگزاری مسابقات حرفه‌ای و معرفی طرح‌های

ارزشمند ملی.

۲۱-۱۲- مشارکت در برگزاری کنفرانس‌ها و گردهمائی‌های تخصصی مرتبط ملی و

بین‌المللی.

۲۱-۱۳- ارائه‌ی گزارش عملکرد به هیئت عمومی.

۲۱-۱۴- اخذ و ارائه‌ی نظرات مشورتی سازمان به دستگاه‌های اجرائی در زمینه‌ی

برنامه‌های توسعه و طرح‌های بزرگ ساختمانی، عمران و شهرسازی حسب درخواست

دستگاه‌های مربوط.

۲۱-۱۵- تهیه و پیشنهاد مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی به وزارت راه و شهرسازی

جهت تصویب و ابلاغ آن.

۲۱-۱۶- تهیه و بازنگری ساختار تشکیلات سازمان استان‌ها.

۱۷-۲۱- تعیین و پیشنهاد حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال خدمات مهندسی برای اشخاص حقیقی و حقوقی به تفکیک شهرستان‌ها با کسب نظر از سازمان استان‌ها و ارائه به وزارت راه و شهرسازی جهت تصویب و ابلاغ آن.

۱۸-۲۱- ایجاد و راه‌اندازی سامانه‌ی جامع خدمات مهندسی ساختمان کشور.

۱۹-۲۱- تهیه‌ی شرح خدمات فنی و مهندسی در رشته‌های هفت‌گانه ظرف مدت ۶ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون و ارائه به هیئت عمومی جهت تصویب و ابلاغ آن.

۲۰-۲۱- تهیه و تنظیم نظام‌نامه‌ی برگزاری انتخابات با حضور فیزیکی یا حضور مجازی اعضا برای انتخاب ارکان سازمان، سازمان استان‌ها و گروه‌های تخصصی جهت پیشنهاد به هیئت عمومی برای بررسی، تصویب و ابلاغ آن.

۲۱-۲۱- تلاش در جهت جلب مشارکت و تشویق به سرمایه‌گذاری اشخاص و مؤسسات در طرح‌های مسکن، تأسیسات و مستحدثات عمرانی عام‌المنفعه و همکاری با دستگاه‌های اجرائی در ارتقای کیفیت این گونه طرح‌ها.

۲۲-۲۱- انتخاب هیئت‌رئیس‌هی شورای مرکزی براساس مفاد ماده‌ی (۲۲) این قانون.

۲۳-۲۱- تهیه و بازنگری پیشنهاد انواع نظام‌نامه‌های اداری، مالی، معاملاتی، گروه‌های

تخصصی، مجمع عمومی دفاتر نمایندگی و سایر نظام‌نامه‌های مورد نیاز برای سازمان استان‌ها به هیئت عمومی جهت تصویب و ابلاغ آن‌ها.

۲۴-۲۵- تهیه‌ی محتوا و سرفصل‌های دوره‌های آموزشی جهت اخذ، تمدید و ارتقای پروانه‌های صلاحیت حرفه‌ای اشخاص حقیقی و شرح وظایف کمیته‌ی آموزش استان، مدرسان و هزینه‌های خدمات آموزشی جهت ارائه به وزارت راه و شهرسازی به منظور تصویب و ابلاغ آن.

۲۵-۲۱- نظارت بر آموزش و ترویج مستمر مقررات ملی ساختمان با همکاری سازمان استان‌ها.

۲۶-۲۱- ارائه‌ی پیشنهادات به وزارت راه و شهرسازی به منظور ایجاد بستر مناسب در صادرات خدمات فنی و مهندسی ساختمان و کنسرسیوم‌های ساختمانی، صنعتی‌سازی، انبوه‌سازی و شیوه‌های نوین تأمین منابع مالی پروژه‌ها، مدیریت و رتبه‌بندی کیفیت ساختمان‌ها.

۲۷-۲۱- تهیه‌ی آئین دادرسی انتظامی حرفه‌مندان و پیشنهاد به وزارت راه و شهرسازی.

۲۸-۲۱- تهیه‌ی آئین‌نامه‌ی مالی سازمان، سازمان استان و پیشنهاد به هیئت عمومی جهت

تصویب و ابلاغ آن.

۲۱-۲۹- همکاری با بنیاد مسکن در تهیه‌ی دستورالعمل طراحی و اجرای ساخت‌وسازهای

اقلیمی روستائی مبتنی بر مصالح بوم‌آور و مقاوم به تفکیک مناطق و اقلیم‌های متفاوت.

۲۱-۳۰- تهیه‌ی سیستم مدل‌سازی اطلاعات ساختمان (BIM) در فرایند ساخت‌وساز با

همکاری وزارت راه و شهرسازی.

۲۱-۳۱- تهیه‌ی شرایط عمومی بیمه‌های موضوع ماده‌ی (۲۸) این قانون به صورت

مشترک با وزارت راه و شهرسازی و شورای عالی بیمه.

۲۱-۳۲- بررسی و تأیید تشکیل هرگونه تشکل و صنف در راستای اجرای تبصره‌ی ذیل

ماده‌ی (۲۹) این قانون حسب درخواست سازمان استان.

۲۱-۳۳- انتخاب اعضای هیئت اجرائی انتخابات سازمان استان‌ها.

□ ماده‌ی ۲۲- هیئت‌رئیسه‌ی شورای مرکزی

۲۲-۱- شورای مرکزی دارای هیئت‌رئیسه‌ای متشکل از یک رئیس، یک نایب‌رئیس، یک

دبیر، یک منشی و یک خزانه‌دار است که با اکثریت آراء نسبی از بین اعضای شورای

مرکزی انتخاب می‌شوند که نایب‌رئیس، دبیر، منشی و خزانه‌دار برای مدت ۲ سال و رئیس

سازمان برای مدت ۴ سال تعیین می‌گردند.

۲۲- وزیر راه و شهرسازی، رئیس شورای مرکزی، که رئیس سازمان نیز محسوب می‌شود، را جهت صدور حکم به رئیس‌جمهور معرفی می‌نماید.

تبصره: اهم وظایف رئیس و هیئت‌رئیس‌های شورای مرکزی در آئین‌نامه‌ی اجرائی این قانون تعیین می‌گردد.

□ ماده‌ی ۲۳ - مسئولیت و نمایندگی سازمان

مسئولیت اجرای تصمیمات شورای مرکزی و مسئولیت اجرائی و نمایندگی سازمان در مراجع ملی و بین‌المللی با رئیس سازمان است.

□ ماده‌ی ۲۴ - شورای انتظامی مرکزی

۲۴-۱- شورای انتظامی مرکزی دارای ۳ شعبه‌ی مجزا است. هر یک از شعب مرکب از ۵ نفر عضو که ۲ عضو آن با معرفی هیئت عمومی و یک عضو با معرفی شورای مرکزی و یک عضو دیگر با معرفی وزیر راه و شهرسازی که همگی باید دارای شرایط ماده‌ی (۱۱) قانون باشند و یک نفر حقوقدان با معرفی رئیس قوه‌ی قضائیه برای مدت ۴ سال انتخاب می‌شوند. جلسات هر شعبه‌ی شورای انتظامی مرکزی با حضور ۴ نفر رسمیت یافته و آرای

صادره با حداقل ۳ رأی موافق، قطعی و لازم‌الاجراست.

تبصره: اعضای شعبه‌ی یک، یک نفر از بین خود را به عنوان دبیر شعبه تعیین می‌کنند و دبیر شعبه‌ی یک رئیس شورای انتظامی مرکزی می‌باشد. احکام اعضای شورای انتظامی توسط وزیر راه و شهرسازی صادر می‌گردد.

۲۴-۲- تکفل هم‌زمان اموری که زمینه و موجبات نمایندگی و قبول تعارض منافع را فراهم می‌آورد ممنوع و با شکایت هر یک از ذی‌نفعان، مورد پیگرد انتظامی و قضائی قرار می‌گیرد.

۲۴-۳- آئین دادرسی رسیدگی به تخلفات بدوی حرفه‌مندان بر اساس آئین‌نامه‌ای خواهد بود که حداکثر ۶ ماه پس از تصویب این قانون، توسط وزارت راه و شهرسازی و دادگستری با مشارکت وزارت کشور و شورای مرکزی سازمان تهیه شده و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

□ ماده‌ی ۲۵ - دوره‌ی کارآموزی

اعضای متقاضی دریافت پروانه‌ی صلاحیت حرفه‌ای در رشته‌های هفت‌گانه‌ی اصلی و رشته‌های مرتبط موظفاند، پس از فراغت از تحصیل به مدت معین یا به نحوی که در آئین‌نامه‌ی اجرائی این قانون که برای هر رشته و پایه‌ی تحصیل تعیین می‌شود، در زمینه‌های تخصصی مربوط به رشته‌ی خود، تحت نظارت سازمان استان کارآموزی نمایند.

حرفه‌مندان اشخاص حقیقی حداقل پایه‌ی یک و حقوقی وفق آئین‌نامه‌ی اجرائی ملزم به پذیرش کارآموزان موضوع این ماده می‌باشند.

تبصره: سابقه‌ی فعالیت اعضای متقاضی، در مناطق روستائی، پس از فراغت از تحصیل، بر اساس اولویت‌ها و برنامه‌های بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با تأیید آن بنیاد و به شرح دستورالعمل‌هایی که در این خصوص توسط بنیاد مسکن انقلاب اسلامی تهیه و ابلاغ خواهد شد، به عنوان دوران کارآموزی مورد قبول خواهد بود.

□ ماده‌ی ۲۶ - نظارت بر عملکرد سازمان استان

۲۶-۱- شورای مرکزی سازمان مکلف است ضمن بررسی عملکرد سازمان استان‌ها و با بررسی گزارش بازرسان، حسب مورد تذکرات لازم را بدهد و در صورت احراز تخلف، اشخاص متخلف را به شورای انتظامی معرفی نماید. در صورتی که به دلیل انحراف از اهداف سازمان، انحلال هر یک از آن‌ها را لازم بداند، موضوع را در هیئتی مرکب از وزیر راه و شهرسازی، وزیر دادگستری و رئیس سازمان مطرح نماید. تصمیم آن هیئت با ۲ رأی موافق لازم‌الاجرا خواهد بود.

۲۶-۲- در صورت انحلال هر یک از سازمان‌ها، شورای مرکزی حداکثر به مدت ۴ ماه تا برگزاری انتخابات مجدد عهده‌دار مسئولیت سازمان مذکور خواهد بود.

□ ماده‌ی ۲۷- ارجاع امور کارشناسی

دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده‌ی ۵ قانون خدمات کشوری، مراجع قضائی و شهرداری‌ها و سایر مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان، اشخاص حقیقی و حقوقی و دیگر مراجع مسئول در ارجاع امور کارشناسی در حوزه‌ی صنعت ساختمان، تأسیسات و شهرسازی مرتبط با این قانون، مکلفاند از خدمات کارشناسی اشخاص حرفه‌مند دارای پروانه‌ی کارشناسی رسمی نظام‌مهندسی ساختمان استفاده نمایند. جزئیات این ماده در آئین‌نامه‌ی اجرائی این قانون تعیین می‌گردد.

فصل سوم: امور صنوف ساختمانی

□ ماده‌ی ۲۸ - نظام مسئولیت حرفه‌ای و تضمین کیفیت

۲۸-۱- تمامی مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان موظفاند، هرگونه وظیفه و ارائه‌ی خدمات مهندسی ساختمان موضوع این قانون را صرفاً از حرفه‌مندان به شرط ارائه‌ی بیمه‌ی

مسئولیت حرفه‌ای بپذیرند.

۲۸-۲- مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان موظفاند صدور گواهی پایان کار را منوط به ارائه‌ی تضامین کیفیت ساختمان از طرف صاحب‌کار و سازنده به صورت مشترک نمایند. شرایط، حدود و شمول و مدت زمان بیمه به تناسب کیفیت مصالح و دوره‌ی مسئولیت مهندسان بر اساس آئین‌نامه‌ی اجرائی این قانون تعیین می‌گردد.

۲۸-۳- مسئولیت صحت انجام هر وظیفه و خدمات مهندسی بر عهده‌ی شخص حقیقی حرفه‌مند مربوطه است و در صورت انجام وظایف یا ارائه‌ی خدمات حرفه‌ای توسط شخص حقوقی، مدیرعامل به همراه شخص حقیقی ارائه‌دهنده‌ی خدمت، مشترکاً مسئولیت دارند. تبصره‌ی ۱- مسئولیت و تعهد مندرج در بند فوق، نافی مسئولیت و تعهد شهرداری‌ها و سایر مراجع صدور پروانه‌ی کنترل ساختمان در قبال تکالیف قانونی ذی‌ربط و رافع جبران زیان حاصل از آن تخلفات نیست.

۲۸-۴- صاحب‌کار و سازنده مسئول استفاده از مصالح، تجهیزات، تأسیسات استاندارد و صحت کارکرد آن‌ها در طی مدت تضمین مندرج در شناسنامه‌ی فنی و ملکی می‌باشند.

۲۸-۵- مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان مکلفاند صدور پایان کار را منوط به

تحويل شناسنامه‌ی فنی و ملکی به همراه بیمه‌های موضوع ماده‌ی (۲۸) این قانون از طرف صاحب‌کار نماینده. صدور شناسنامه‌ی فنی و ملکی وظیفه‌ی سازمان استان و تهیه‌ی آن برعهده‌ی سازنده و تأیید آن برعهده‌ی ناظران است.

تبصره‌ی ۲- نحوه‌ی محاسبه‌ی هزینه‌ی صدور شناسنامه‌ی فنی و ملکی ساختمان متناسب با گروه‌بندی ساختمان‌ها و قیمت منطقه‌ای ساخت در آئین‌نامه‌ی اجرائی این قانون تعیین می‌شود.

تبصره‌ی ۳- دفاتر اسناد رسمی موظف‌اند در هنگام ثبت معاملات املاک نسبت به احراز وجود شناسنامه‌ی فنی و ملکی، نقشه‌ی چون ساخت و گواهی انطباق نگهداشت ساختمان، به عنوان اسناد لازم برای انتقال سند اقدام نمایند. وزارت راه و شهرسازی مکلف است دسترسی‌های لازم در سامانه‌های مندرج در ماده‌ی (۳۲) این قانون را برای سازمان ثبت اسناد و املاک کشور برقرار سازد.

۲۸-۶- بیمه‌های موضوع این ماده و شرایط عمومی آن، حداکثر ظرف مدت یک‌سال از تاریخ ابلاغ این قانون، مشترکاً توسط وزارت راه و شهرسازی، شورای مرکزی و شورای عالی بیمه آماده و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید و اجرای آن الزامی می‌باشد.

۲۸-۷- شرکت‌های بیمه‌گر که از اجرای این حکم استنکاف نمایند، مسئول جبران خسارت متناسب با زیان خواهند بود.

۲۸-۸- سازمان استان مکلف است حسب درخواست اعضای حقیقی حرفه‌مند که فاقد رابطه‌ی مزدبگیری می‌باشند و از پروانه‌ی صلاحیت حرفه‌ای خود استفاده می‌کنند، آنان را به عنوان مشاغل حرفه‌ای جهت ثبت‌نام به سازمان تأمین اجتماعی معرفی نمایند. اعضای مشمول بیمه‌ی فوق‌الذکر از تمام مزایای قانون تأمین اجتماعی بهره‌مند خواهند شد و سازمان تأمین اجتماعی ملزم به پذیرش وفق گزارش سازمان استان می‌باشد. جزئیات این بند و تأمین منابع مالی آن در آئین‌نامه‌ی اجرایی این قانون تعیین می‌گردد.

۲۸-۹- وزارت راه و شهرسازی و وزارت کشور مشترکاً با بیمه‌ی مرکزی موظف‌اند «صندوق تضمین بیمه‌ی کیفیت ساختمان» را ظرف حداکثر ۶ ماه پس از ابلاغ این قانون تأسیس نمایند. جزئیات این بند در آئین‌نامه‌ی اجرایی تعیین می‌گردد.

□ ماده‌ی ۲۹- آئین‌نامه‌ی نظام صنفی

وزارت راه و شهرسازی به عنوان عضو «هیئت عالی نظارت» موضوع ماده‌ی (۵۲) قانون نظام صنفی مکلف است ضمن هماهنگی با وزارت کشور و وزارت صنعت، معدن و تجارت آئین‌نامه‌ی نظام صنفی برای فعالیت کلیه‌ی صنوف ساختمانی و تشکیلات صنفی کارهای

ساختمانی، تشکیلات انبوه‌سازی، صنعتی‌سازی و مشاوران املاک را برابر قانون نظام صنفی

کشور ظرف مدت ۶ ماه تهیه و جهت تصویب به هیئت وزیران پیشنهاد دهد.

تبصره: تشکیل هرگونه تشکل و صنف خارج از آئین‌نامه‌ی فوق‌الذکر ممنوع بوده

و در صورت نیاز صرفاً با معرفی از سوی سازمان استان و با تصویب شورای مرکزی

مبتنی بر آئین‌نامه‌ی این ماده امکان‌پذیر است.

فصل چهارم: مقررات فنی و کنترل ساختمان

□ ماده‌ی ۳۰- مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان

۳۰-۱- کلیه‌ی مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان مندرج در قانون تعاریف محدوده و

حریم شهر، روستا و شهرک‌ها و نحوه‌ی تعیین آن‌ها (مصوب ۱۳۸۴) برای صدور پروانه‌ی

ساختمان و مجوزهای ساخت‌وساز، تعمیرات اساسی، بازسازی و بهسازی در محل‌های

یادشده، تنها نقشه‌هائی را خواهند پذیرفت که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی حرفه‌مند و

در حدود صلاحیت مربوط امضا و تأیید شده باشد. مسئولیت کنترل صلاحیت این اشخاص

بر عهده‌ی سازمان استان می‌باشد.

۳۰-۲- اجرای صحیح بند (۳۰-۱) بر عهده‌ی بالاترین مقام اجرائی مرجع صدور پروانه و کنترل ساختمان بوده و عدم اجرای آن جرم محسوب می‌شود و شخص متخلف به مراجع قضائی معرفی می‌گردد.

۳۰-۳- شهرداری‌ها و سایر مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان مسئول پیگیری از وقوع تخلفات اعلام شده از سوی ناظران می‌باشند و در صورت عدم پیگیری کلیه‌ی مسئولیت‌ها بر عهده‌ی آن‌ها می‌باشد.

۳۰-۴- شهرداری‌ها و سایر مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان، مسئول بازرسی و کنترل ساخت‌وساز و نحوه‌ی نگهداشت، تعمیر، بازسازی یا بهسازی ساختمان حوزه‌ی عمل خود صرفاً مطابق نقشه‌های مصوب وفق مندرجات پروانه‌ی ساختمانی می‌باشند. در صورت قصور شهرداری‌ها و سایر مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان، حسب مورد به محکومیت قضائی محکوم خواهند شد.

□ ماده‌ی ۳۱- ناظر و سازنده

۳۱-۱- در مواردی که نقشه‌های تسلیمی به شهرداری‌ها و سایر مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان و تفکیک اراضی توسط اشخاص حقوقی امضا و یا تعهد نظارت می‌شود، مسئولیت بر اساس مفاد مندرج در بند (۲۸-۳) تعیین می‌گردد.

- ۳۱-۲- ناظر مکلف است مطابقت یا عدم مطابقت عملیات احداث ساختمان با مندرجات پروانه‌ی ساختمان و نقشه‌های مصوب و رعایت مقررات ملی ساختمان را به مرجع صدور پروانه و کنترل ساختمان گزارش نماید. عدم ارائه‌ی به موقع گزارش توسط ناظر تخلف محسوب می‌گردد و بر اساس آئین‌نامه‌ی اجرائی این قانون به تخلف رسیدگی می‌گردد.
- ۳۱-۳- سازمان استان مکلف به نظارت، به صورت مستمر، بر انجام همه‌ی وظایف موضوع بند (۳۱-۳) و ارائه‌ی گزارش جهت درج در سامانه‌های ماده‌ی (۳۲) این قانون است. سازمان استان همچنین مکلف است در صورت مشاهده‌ی ترک فعل و یا هر گونه تخلف، گزارش را به شورای انتظامی استان ارائه نماید.
- ۳۱-۴- حق الزحمه‌ی ناظران پس از صدور برگه‌ی تعهد نظارت، بر اساس قرارداد فی‌مابین صاحب‌کار و ناظر توسط سازمان استان، قابل پرداخت خواهد بود.
- تبصره‌ی ۱- نحوه‌ی حضور ناظران حقیقی و حقوقی در محل کارگاه‌های ساختمانی و میزان حق الزحمه‌ی آن‌ها متناسب با گروه‌بندی ساختمان‌ها، در آئین‌نامه‌ی اجرائی این قانون تعیین می‌گردد.
- ۳۱-۵- سازنده مکلف است ضمن انعقاد قرارداد با صاحب‌کار، به احداث بنا مطابق مندرجات

پروانه‌ی ساختمان، نقشه‌های مصوب و ضوابط و مقررات این قانون، به‌طوری‌که منجر به صدور شناسنامه‌ی فنی و ملکی و ارائه‌ی بیمه‌ی تضمین کیفیت مشترکاً با صاحب‌کار شود، اقدام نماید.

۳۱-۶- سازنده می‌تواند برای مراحل مختلف ساختمان، پیمانکار جزء استخدام نماید. استخدام پیمانکار جزء نافی مسئولیت‌ها و وظایف سازنده نمی‌باشد.

تبصره‌ی ۲- حدود و شرایط واگذاری اجرای عملیات ساختمانی به اشخاص حقیقی و حقوقی متناسب با شرایط محلی، جغرافیائی و گروه‌بندی ساختمان‌ها در آئین‌نامه‌ی اجرائی این قانون تعیین می‌گردد.

□ ماده‌ی ۳۲- سامانه‌ها

۳۲-۱- وزارت راه و شهرسازی با همکاری شورای مرکزی موظف است سیستم مدل‌سازی اطلاعات ساختمان (BIM) در فرایند ساخت‌وساز و صدور شناسنامه‌ی فنی و ملکی الکترونیک ساختمان را فراهم نماید. تدوین مقررات، آئین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های فنی و اجرائی مربوطه مطابق آئین‌نامه‌ی اجرائی این قانون خواهد بود.

۳۲-۲- شورای مرکزی مکلف است با هدف شفاف‌سازی اطلاعات و رعایت اصل عدالت در توزیع کار نظارت، سامانه‌ی جامع خدمات مهندسی ساختمان کشور را ظرف مدت ۶ ماه

به گونه‌ای راه‌اندازی نماید که کلیه امور سازمان، سازمان‌های استان و حرفه‌مندان با قابلیت الکترونیکی شدن از جمله برگزاری مجامع و انتخابات، انتشار مصوبات هیئت‌مدیره و هیئت‌رئیس، امور مالی و هزینه‌ها، صدور و تمدید پروانه، ارجاع کار نظارت با اعمال حدود صلاحیت، ظرفیت و سوابق فعالیت حرفه‌مندان، به عنوان کارنامه‌ی حرفه‌مندی و گزارش‌ها و فرم‌های ساختمانی، فرایند خدمات مهندسی، انتشار کارکرد خدمات مهندسی، فرایندهای اداری و مالی، دادرسی در شورای انتظامی و صدور شناسنامه‌ی فنی و ملکی صرفاً از طریق سامانه صورت پذیرد. موضوعات مندرج در سامانه و همچنین سطوح دسترسی به اطلاعات برای ارکان و اعضای سازمان استان‌ها در آئین‌نامه‌ی اجرائی این قانون تعیین می‌گردد. وزارت راه و شهرسازی وظیفه‌ی نظارت عالی بر کارکرد سامانه را دارد و شورای مرکزی مکلف است حسب مورد به وزارت راه و شهرسازی در خصوص سامانه گزارش ارائه نماید.

۳۲-۳- شورای مرکزی مکلف است اطلاعات شرکت‌های فنی و مهندسی مرتبط با ساخت‌وساز که عضو حقوقی سازمان استان می‌باشند را از طریق سامانه‌ی مذکور برقرار نماید.

۳۲-۴- کلیه‌ی دستگاه‌های اجرائی و خدماتی موضوع ماده‌ی (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری موظف‌اند حداکثر ظرف مدت ۲ سال کلیه‌ی اطلاعات مربوط به وضعیت زمین‌ها، ساختمان‌ها، مستحقات، طرح‌های توسعه و عمران شهری و الزامات حاکم بر طراحی، نظارت، اجرا، بهره‌برداری و نگهداری ساختمان و عمران شهری و اطلاعات و شناسنامه‌ی فنی و ملکی ساختمان را به منظور بهره‌برداری در سامانه‌ی مربوط به اطلاعات املاک بارگذاری نمایند. کلیه‌ی مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان موظف‌اند پیش از صدور پروانه‌ها و گواهی‌های ساختمانی، انطباق مفاد آن با مندرجات سامانه را به صورت الکترونیکی استعلام، کنترل و بر آن اساس اقدام نمایند. مراجع مذکور مکلف‌اند تمامی پروانه‌های صادره پس از تصویب این قانون را در سامانه‌ی فوق بارگذاری نمایند. اعتبار این سامانه هر ساله در بودجه‌ی سنواتی وزارت راه و شهرسازی تأمین می‌گردد.

□ ماده‌ی ۳۳- مقررات ملی ساختمان و کیفیت فناوری‌های ساخت

۳۳-۱- اصول و قواعد فنی در طراحی، محاسبه، اجرا، بهره‌برداری، نگهداری، بازرسی و کنترل، مرمت و بهسازی، نوسازی، تخریب، گودبرداری و بازسازی ساختمان‌ها که رعایت آن‌ها به منظور اطمینان از تأمین ایمنی، بهداشت، بهره‌دهی مناسب، آسایش، صرفه‌ی اقتصادی و همچنین حفظ محیط زیست و هویت تاریخی فرهنگی ضروری است، به

وسیله‌ی وزارت راه و شهرسازی تدوین می‌شود. حوزه‌ی شمول این اصول، قواعد و ترتیب اجرای آن‌ها و حدود اختیارات و وظایف نهادهای عهده‌دار کنترل، بازرسی و ترویج آن‌ها در هر مبحث به موجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت راه و شهرسازی با همکاری شورای مرکزی تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. مجموعه‌ی اصول و قواعد فنی و آئین‌نامه‌ی کنترل و اجرای آن‌ها «مقررات ملی ساختمان» را تشکیل می‌دهند.

تبصره‌ی ۱- وزارت راه و شهرسازی مکلف است ظرف مدت یک سال با همکاری شورای مرکزی اقدام به تدوین و ابلاغ مقررات ملی ساختمان با لحاظ شرایط اقلیمی متفاوت در نقاط مختلف کشور نماید.

تبصره‌ی ۲- بنیاد مسکن انقلاب اسلامی مکلف است با همکاری شورای مرکزی و مبتنی بر اهداف این قانون، ظرف مدت یک سال دستورالعمل طراحی و اجرای ساخت‌وسازهای اقلیمی روستائی مبتنی بر مصالح بوم‌آور و مقاوم را به تفکیک مناطق و اقلیم‌های متفاوت تدوین نماید. وزارت راه و شهرسازی مکلف است مراتب بررسی و تدوین مقررات ملی نظام ساخت‌وساز روستائی را به انجام رساند.

۳۳-۲- مقررات ملی ساختمان هر ۴ سال یک‌بار توسط وزارت راه و شهرسازی با همکاری

شورای مرکزی مورد بازنگری قرار می‌گیرد.

۳۳-۳- وزارت راه و شهرسازی مسئول تأیید قابلیت اجرای مصالح و فناوری‌های ساختمانی است. تمامی شرکت‌های دانش‌بنیان و تولیدکنندگان در زمینه‌ی فناوری‌های ساخت مکلف‌اند برای موضوع فعالیت تولیدی خود تأییدیه‌های لازم را از وزارت راه و شهرسازی دریافت نمایند.

□ ماده‌ی ۳۴- اجرای مقررات ملی ساختمان

۳۴-۱- مقررات ملی ساختمان ملاک طراحی، محاسبه، نظارت، ساخت و اجرا، مشاوره، تخریب، گودبرداری، نوسازی، بهره‌برداری، بازرسی و کنترل و نگهداری از ساختمان‌ها به عنوان اصل حاکم و مرجع قانونی در تشخیص صحت وظائف و خدمات فوق است. شهرداری‌ها و سایر مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان و امور شهری و روستائی، سازندگان کلبه‌ی ساختمان‌های دولتی و عمومی (از نظر معیارهای فنی)، صاحبان حرفه‌های مهندسی ساختمان، شهرسازی، کارفرمایان، مالکان و سازندگان ساختمان‌های خصوصی در سراسر کشور مکلف‌اند مقررات ملی ساختمان موضوع ماده‌ی (۳۳) و ضوابط شهرسازی را رعایت نمایند. عدم رعایت مقررات یادشده و ضوابط و مقررات شهرسازی تخلف از این

قانون محسوب می‌شود.

تبصره ۱- وزارتخانه‌های راه و شهرسازی، کشور و صمت مکلف‌اند با توجه به

امکانات و موقعیت هر محل، آن دسته از مصالح و اجزاء ساختمانی که باید به تأیید مؤسسه‌ی

استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران برسد را طی فهرست‌هایی احصا و آگهی نمایند. از تاریخ

اعلام، کلیه‌ی تولیدکنندگان، واردکنندگان و توزیع‌کنندگان مصالح و اجزای ساختمانی

موظف به تولید، توزیع و استفاده از مصالح استاندارد شده خواهند بود.

تبصره ۲- از تاریخ تصویب این قانون وزیر راه و شهرسازی و رئیس سازمان به

عضویت شورای عالی استاندارد منصوب می‌گردند.

۳۴-۲- به منظور نگهداشت ساختمان‌های موجود، تمامی ذی‌نفعان و مدیران ساختمان

موظف‌اند برای نگهداشت ساختمان از خدمات بازرسی نگهداشت استفاده نمایند. در صورت

استتکاف ذی‌نفعان ساختمان از بازرسی نگهداشت ساختمان بر اساس آئین‌نامه‌ی اجرائی

این قانون اقدام خواهد شد.

۳-۳۴- مراجع صدور پروانه و کنترل ساختمان مکلف هستند برای هرگونه عملیات تعمیرات اساسی ساختمانی، صدور مجوزهای مربوطه را منوط به استفاده از خدمات شخص حرفه‌مند نمایند.

□ ماده‌ی ۳۵- نظارت عالی

۳۵-۱- مسئولیت نظارت عالی بر رعایت ضوابط و مقررات معماری و شهرسازی و مقررات ملی ساختمان برای تمامی ساختمان‌ها و طرح‌های توسعه و عمران شهری و روستائی که اجرای ضوابط و مقررات مزبور در مورد آن‌ها الزامی است، بر عهده‌ی وزارت راه و شهرسازی است. به منظور اعمال نظارت فوق‌الذکر، مراجع و اشخاص یادشده در ماده‌ی (۳۴) مکلف‌اند در صورت درخواست و به تناسب جایگاه قانونی، اطلاعات و نقشه‌های فنی لازم را در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار دهند. وزارت راه و شهرسازی یا اداره‌ی کل راه و شهرسازی استان مکلف است رأساً به صورت کنترل نمونه‌ای، سرزده یا پس از دریافت شکایت موردی نسبت به رسیدگی و بازرسی اقدام نماید و اگر در موردی به تخلفی برخورد نماید، با ذکر دلایل و مستندات دستور اصلاح، توقف یا ادامه‌ی کار را به مرجع صدور پروانه و کنترل ساختمان، شخص حرفه‌مند و صاحب‌کار اعلام نموده و تا رفع تخلف، موضوع را از مراجع مذکور پیگیری و در صورت لزوم از مراجع قضائی نیز پیگیری نماید. مرجع صدور پروانه و

کنترل ساختمان موظف است بلافاصله پس از وصول دستور توقف، از ادامه‌ی عملیات ساختمانی تا رفع تخلف ممانعت به‌عمل آورد. در اجرای این تکلیف، تمامی مراجع ذی‌ربط مکلف به همکاری لازم می‌باشند. کلیه‌ی اشخاصی که در اجرای این ماده از دستور اصلاح یا جلوگیری از ادامه‌ی کار استنکاف ورزند، حسب مورد به مراجع و محاکم مربوطه معرفی می‌شوند.

۳۵-۲- هزینه‌های خدمات موضوع این ماده سالانه در بودجه‌ی عمومی دولت لحاظ می‌شود. هرگونه تأمین هزینه و تسهیل خدمات موضوع این بند توسط سازمان استان ممنوع بوده و تخلف محسوب می‌شود.

□ ماده‌ی ۳۶- موارد منع قانون

اخذ پروانه‌ی کسب و پیشه در محل‌ها و امور موضوع ماده‌ی (۴) این قانون موکول به داشتن مدارک صلاحیت حرفه‌ای خواهد بود. در محل‌های یادشده اقدام به امور زیر تخلف از قانون محسوب می‌شود:

الف- مداخله‌ی اشخاص حقیقی و حقوقی فاقد مدارک صلاحیت در امور فنی که اشتغال به آن مستلزم داشتن مدرک صلاحیت است.

ب- اشتغال به امور فنی خارج از حدود صلاحیت مندرج در مدرک صلاحیت.

ج- تأسیس هرگونه مؤسسه، دفتر یا محل کسب و پیشه برای انجام خدمات فنی بدون داشتن مدرک صلاحیت مربوط.

د- اجتناب از تکفل هم‌زمان اموری که زمینه و موجبات نمایندگی یا قبول منافع متعارض را فراهم آورد.

تبصره: دارندگان پروانه‌ی صلاحیت حرفه‌ای جهت محل فعالیت خود نیاز به اخذ پروانه‌ی کسب و پیشه ندارند.

فصل پنجم: آزمون، آموزش و ترویج

□ ماده‌ی ۳۷- آزمون، آموزش و ترویج

۳۷-۱- شرایط برگزاری آزمون جهت صدور پروانه‌ی صلاحیت حرفه‌ای و برگزاری دوره‌های آموزشی به منظور تمدید و ارتقا در آئین‌نامه‌ی اجرایی این قانون تعیین می‌گردد.

۳۷-۲- سازمان استان مکلف است هر ساله حداکثر به میزان ۱۰ درصد از منابع خود، که به تصویب مجمع عمومی رسیده باشد، را برای انجام آموزش اعضای سازمان، به منظور ترویج مقررات ملی ساختمان، پژوهش و توسعه‌ی فناوری در صنعت ساختمان اختصاص دهد.

فصل ششم: سایر

□ ماده‌ی ۳۸- هزینه‌های سازمان و سازمان استان

۳۸-۱- هزینه‌های سازمان و سازمان استان‌ها از محل حق عضویت‌های پرداختی اعضا، صدور شناسنامه‌ی فنی و ملکی، برگزاری آزمون‌های ورود به حرفه، کمک‌های اعطائی دولت، نهادها، اشخاص حقیقی و حقوقی، دریافت بهای ارائه‌ی خدمات پژوهشی، فنی و آموزشی، فروش نشریات و سایر مواد کمک آموزشی و مهندسی و درصدی از حق‌الزحمه‌ی دریافتی اعضا، بابت ارجاع خدمات مهندسی به آن‌ها، تأمین خواهد شد.

۳۸-۲- آئین‌نامه‌ی مالی سازمان و سازمان استان در هزینه‌کرد منابع مالی و هزینه‌های سازمان و سازمان استان بر اساس آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد شورای مرکزی به هیئت عمومی جهت بررسی و تصویب ارائه می‌شود.

۳۸-۳- هرگونه انباشت پول و سود آن در حساب‌های سازمان استان که ناشی از سهم نظارت پروژه‌های ساختمانی است، متعلق به ناظران مربوطه می‌باشد. سازمان موظف است سازوکار لازم برای تعریف حساب بانکی واسطه به صورت مجزا برای هر شخص حرفه‌مند

را به گونه‌ای تنظیم نماید که ضمن پرداخت به موقع حق‌الزحمه‌ی سهم مهندسان ناظر، در پایان هر سال سهم ناظران از سود انباشت‌شده را نیز مشخص و پرداخت نماید. جزئیات این بند در آئین‌نامه‌ی اجرایی قانون تعیین خواهد شد.

□ ماده‌ی ۳۹- تأمین مالی برای اهداف ترویجی

۳۹-۱- ذی‌حسابان و مسئولان امور مالی موظف‌اند در هنگام پرداخت صورت وضعیت به مشاوران و پیمانکاران طرح‌های عمرانی کشور معادل $0/0002$ (دو در ده هزار) از دریافتی آن‌ها را کسر و شهرداری‌ها معادل $0/001$ (یک در هزار) از هزینه‌ی ساخت واحدهای مسکونی با زیربنای بیش از الگوی مصرف مسکن و واحدهای غیرانتفاعی را که هر ساله به وسیله‌ی وزارت راه و شهرسازی و وزارت کشور تعیین می‌شود از سازندگان وصول و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نمایند. معادل 100% (صددرصد) وجوه واریزی بر اساس ردیفی که به همین منظور در بودجه‌ی سنواتی پیش‌بینی می‌گردد، در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار خواهد گرفت.

۳۹-۲- کل مبلغ موضوع این ماده همه ساله صرف انجام مطالعات و تدوین مقررات ملی ساختمان موضوع ماده‌ی (۳۳) این قانون، اعم از امور کنترل ساختمان، اعتلای مهندسی ساختمان و کمک به سازمان و سازمان استان و همچنین فعالیتهای موضوع ماده‌ی (۳۷)

این قانون اعم از برقراری دوره‌های آموزشی در سطوح مختلف، برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی، تأمین هزینه‌های صدور و تمدید پروانه‌ی صلاحیت حرفه‌ای خواهد بود.

□ ماده‌ی ۴۰- نظام فنی و اجرایی

در مورد طرح‌های تملک دارائی‌های سرمایه‌ای دستگاه‌های اجرایی و نهادهائی که از بودجه‌ی عمومی کشور تأمین مالی می‌شوند، نظام فنی و اجرایی یکپارچه‌ی کشور و ضوابط منبعث از آن نافذ می‌باشد.

تبصره: وزارت راه و شهرسازی موظف است مشترکاً با همکاری سازمان برنامه و بودجه‌ی کشور و شورای مرکزی ضمن شناسائی کلیه‌ی ضوابط فنی مرتبط و مشابه در نظام فنی و اجرایی و مقررات ملی، نسبت به بررسی، یکسان‌سازی و لحاظ‌نمودن آن‌ها در مقررات ملی ساختمان ظرف مدت ۲ سال اقدام نماید.

□ ماده‌ی ۴۱- تهیه‌ی آئین‌نامه‌ی اجرایی

وزارت راه و شهرسازی مکلف است حداکثر ظرف ۶ ماه نسبت به تهیه‌ی کلیه‌ی آئین‌نامه‌های اجرایی این قانون با همکاری شورای مرکزی سازمان و تصویب آن در هیئت وزیران اقدام نماید. با ابلاغ این قانون، قانون نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴ نسخ می‌شود و تا زمانی که آئین‌نامه‌های اجرایی این قانون تصویب نشده است، آئین‌نامه‌های

قانونی مصوب ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی آن، منوط به آنکه با مفاد این قانون مغایرت نداشته باشد، لازم‌الاجرا خواهد بود.

قانون فوق، مشتمل بر ۴۱ ماده و ۳۱ تبصره، در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۱ به کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی پیشنهاد گردید.

یادداشت

